

Sygn. akt VIII U 616/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 maja 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Teresa Kalinka	

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2021 r. w Gliwicach

sprawy Z. J. (J.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania Z. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 2 marca 2021 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) sędzia Teresa Kalinka

Sygn. akt VIII U 616/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 2 marca 2021r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu Z. J. (J.) prawa do wypłaty świadczenia za okres wsteczny z zastosowaniem wskaźnika podstawy wymiaru 211,47%,
gdy świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń,
nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu
a ubezpieczony z wnioskiem o przeliczenie emerytury wystąpił 9 grudnia 2020r. dołączając zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 z zarobkami za 2011r.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony zarzucił naruszenie art.133 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez jego niezastosowanie i odmowę wypłaty podwyższonego świadczenia za okres trzech lat wstecz od dnia zgłoszenia wniosku o ponowne obliczenie podstawy wymiaru świadczenia emerytalnego, podczas gdy wyliczenie prawidłowego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury spoczywało na organie rentowym, a czego nie dopełnił w wyniku błędu. Ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i wypłatę podwyższonego świadczenia za okres 3 lat licząc wstecz od grudnia 2020r.

W uzasadnieniu ubezpieczony dodatkowo podniósł, że przyjęcie przez organ rentowy wynagrodzeń z 2011r. jest bez znaczenia, bo w okresie stanowiącym podstawę do obliczenia wskaźnika występują lata bardziej korzystne. Tym samym wysokość wskaźnika w wymiarze prawidłowym powinna być ustalona począwszy od 2011r. Nadto zarzucił, że organ rentowy nie miał podstaw do zastosowania art.110 ustawy emerytalnej.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z 27 września 2011r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu Z. J. (ur. (...)) prawo do emerytury górniczej bez względu na wiek na podstawie art.50e ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, od 21 września 2011r.

Wysokość świadczenia organ rentowy ustalił z zastosowaniem art.53 i art.51 w związku z art.15 ustawy emerytalnej.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury górniczej organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, tj. 1987-1999 oraz 2003-2006, 2008-2010. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 209,89%.

Organ rentowy przyjął zarobki ubezpieczonego na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 23 sierpnia 2011r. obejmującego lata 1983-2010 a wystawionego przez (...) S.A. Oddział Zakład (...).

W dniu 9 maja 2012r. ubezpieczony w związku z zawiadomieniem organu rentowego o konieczności poinformowania ZUS o osiągnięciu przychodu i jego wysokości przedstawił zaświadczenie (...) S.A. Oddział w KWK (...) o uzyskanym przychodzie za okres od 23 września 2011r. do końca grudnia 2011r. Informacja ta służyła do dokonania przez Zakład rozliczenia emerytury górniczej za 2011r. decyzją z 11 maja 2012r.

W dniu 9 grudnia 2020r. ubezpieczony wystąpił z wnioskiem o przeliczenie emerytury górniczej przez uwzględnienie zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wydanego przez Spółkę (...) S.A. w B. Oddział w D. z 30 listopada 2020r. z wykazanim w niej wynagrodzeniem z 2011r.

W rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy decyzją z 15 grudnia 2020r. przeliczył od 1 grudnia 2020r., to jest od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, emeryturę górniczą. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury górniczej organ rentowy wybrał przeciętną podstawę wymiaru składek z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, to jest z lat 1987 – 1999, 2003, 2005-2006, 2008-2011. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 211,47%. Przeliczenia tego organ rentowy dokonał na podstawie art.110 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W dniu 18 stycznia 2021r. i 11 lutego 2021r. ubezpieczony wystąpił z wnioskiem o wypłatę świadczenia za okres wsteczny 3 lat w związku z błędem organu rentowego.

W rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy wydał decyzję zaskarżoną.

Ubezpieczony był zatrudniony w (...) S.A. Oddział KWK (...) od 8 sierpnia 1983r. do 22 września 2011r.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego jako okoliczności jednoznacznie wynikające z tych dowodów.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego Z. J. nie zasługuje na uwzględnienie.

Kwestia sporna w rozpoznawanej sprawie sprowadzała się do ustalenia czy ubezpieczonemu przysługuje prawo do wypłaty świadczenia emerytalnego za okres wsteczny z zastosowaniem wskaźnika podstawy wymiaru świadczenia 211,47%.

W pierwszej kolejności Sąd zwraca uwagę, że w związku z wnioskiem ubezpieczonego z 9 grudnia 2020r. i załączonym do niego zaświadczeniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z wykazanymi zarobkami z 2011r. organ rentowy decyzją z 15 grudnia 2020r. przeliczył emeryturę górnictwem ubezpieczonego na podstawie art.110 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2020r., poz.53 ze zm.) z zastosowaniem wskaźnika wysokości 211, 47% i nową kwotą bazową, prawidłowo od 1 grudnia 2020r., czyli od miesiąca zgłoszenia wniosku, a to zgodnie z art.133 ust.1 pkt 1 powołanej ustawy.

W myśl bowiem tego przepisu w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż: od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art.107a ust.3.

Bezzasadny jest zarzut ubezpieczonego, że organ rentowy wskutek błędu dokonał przeliczenia świadczenia emerytalnego dopiero od grudnia 2020r., podczas gdy powinien to zrobić wcześniej i co uzasadnia, zdaniem skarżącego, roszczenie o wypłatę podwyższonego świadczenia za trzy lata wstecz, zgodnie z art.133 ust.1 pkt 2 ustawy emerytalnej. Przede wszystkim należy zauważyć, że przyznając ubezpieczonemu emeryturę górnictwem decyzją z 27 września 2011r., od 21 września 2011r. organ rentowy nie miał możliwości uwzględnienia zarobków ubezpieczonego z 2011r.

Zgodnie bowiem z art.15 ust.1 i 6 ustawy emerytalnej podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust.4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub w rentę z uwzględnieniem ust.6 i art.176.

Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust.4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zatem przyznając ubezpieczonemu świadczenie w 2011r. organ rentowy mógł uwzględnić wyłącznie wynagrodzenia do 2010r., co też uczynił, przy czym obliczył wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia według najkorzystniejszego dla ubezpieczonego wariantu (z zastosowaniem art.15 ust.6 ustawy emerytalnej) i w oparciu o przedłożone przez ubezpieczonego zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 23 sierpnia 2011r. dotyczące lat zatrudnienia na kopalni 1983 – 2010. Wprawdzie ubezpieczony w 2012r. złożył w organie rentowym zaświadczenie o uzyskiwanych dochodach z 2011r., lecz dotyczyło ono wyłącznie zarobków wypłaconych w okresie od 23 września do 31 grudnia 2011r. Ubezpieczony w tym czasie równocześnie nie złożył wniosku o przeliczenie emerytury i stąd organ rentowy przeliczenia takiego nie dokonał natomiast ww. zaświadczenie służyło do rozliczenia świadczenia ubezpieczonego w związku z uzyskiwanym przychodem, co organ rentowy uczynił decyzją z 11 maja 2012r. Wniosek o przeliczenie świadczenia

z uwzględnieniem zarobków z 2020r., jak już wskazano wcześniej, ubezpieczony złożył dopiero w grudniu 2020r. i stąd przeliczenie z ich uwzględnieniem było możliwe dopiero od 1 grudnia 2020r.

Zarzut ubezpieczonego, że organ rentowy w 2011r. miał już możliwość ustalenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru na wyższym poziomie, nawet bez uwzględnienia zarobków z 2011r., jest gołosłowny, bo nie znajduje pokrycia w zgromadzonej dokumentacji. Organ rentowy bowiem na podstawie przedłożonych przez ubezpieczonego zarobków przyjął najkorzystniejszy dla niego wariant. Zresztą Sąd zwraca uwagę, że ubezpieczony mógł kwestionować decyzję przyznającą emeryturę górniczą, lecz tego nie uczynił czym doprowadził do jej uprawomocnienia. Obecnie natomiast, co należy podkreślić, sprawa dotyczy możliwości przeliczenia świadczenia emerytalnego z datą wsteczną ze wskaźnikiem 211,47% wyliczonym na skutek uwzględnienia zarobków z 2011r. w związku z przeliczeniem świadczenia na podstawie art.110 ustawy emerytalnej i tylko w takim wyłącznie zakresie Sąd mógł rozpatrywać sprawę. Zgodnie bowiem z systemem orzekania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w postępowaniu wywołanym odwołaniem do sądu pracy

i ubezpieczeń społecznych sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji w granicach jej treści i przedmiotu. Ubezpieczony może żądać jedynie korekty stanowiska zajętego przez organ rentowy i wykazywać swoją rację, odnosząc się do przedmiotu sporu objętego zaskarżoną decyzją, natomiast nie może żądać czegoś, o czym organ rentowy nie decydował

(por. wyrok Sądu Najwyższego z 3 marca 2020r. II UK 241/18). W tym zaś zakresie, jak wskazano powyżej, żądanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Na marginesie sprawy, bo kwestii tej również nie dotyczy decyzja zaskarżona, Sąd zwraca uwagę, że organ rentowy w przypadku ubezpieczonego mógł zastosować art.110 ustawy emerytalnej. Ubezpieczony ma bowiem obliczoną emeryturę górniczą

z zastosowaniem art.53 ustawy emerytalnej, a zgodnie z art.109 ust.1 tejże ustawy na wniosek emeryta lub rencisty wysokość emerytury określonej w art.53 oraz renty ulega ponownemu ustaleniu na zasadach określonych w art.110-113.

W konsekwencji Sąd stwierdził, że zaskarżona decyzja odpowiada prawu i stąd z mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie ubezpieczonego oddalił jako bezzasadne.

(-) Sędzia Teresa Kalinka